

โครงการวิทยาศาสตร์

สัตว์ชอบ บ้านหลังไหนกันนะ?

ศึกษาและเปรียบเทียบถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ต่างชนิด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ปีการศึกษา 2569

จัดทำโดย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนบ้านขามป้อม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โครงการวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง “ สัตว์ชอบบ้านหลังไหนกันนะ ”

ปีการศึกษา 2569

จัดทำโดย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครูที่ปรึกษาโครงการ

นางณัฐภรณ์ สีธรรม

ตำแหน่ง ครู คศ.2 วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านขามป้อม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิทยาศาสตร์เรื่อง “สัตว์ชอบบ้านหลังไหนกันนะ” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี
เนื่องจากได้รับความกรุณาช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการศึกษาค้นคว้า
ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ จาก นางณัฐภรณ์ สีธรรม ครูที่ปรึกษาโครงการ
ที่ได้ให้คำแนะนำตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียนบ้านขามป้อม
คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ให้การสนับสนุนและมอบความรู้ในการทำกิจกรรม
จนโครงการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากโครงการฉบับนี้
คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าโครงการฉบับนี้
จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านขามป้อม

บทคัดย่อ

โครงการวิทยาศาสตร์เรื่อง “สัตว์ชอบบ้านหลังไหนกันนะ”

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์แต่ละชนิด เพื่อสร้างแบบจำลองถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ เพื่อทดลองว่านักเรียนจะเลือกให้สัตว์อยู่ในบ้านที่เหมาะสมกับตัวเองหรือไม่ และเพื่อฝึกการสังเกต เปรียบเทียบ และบันทึกผล โดยผู้จัดทำได้สร้างแบบจำลองถิ่นที่อยู่อาศัย 4 แบบ ได้แก่ ป่า แหล่งน้ำ ทุ่งหญ้า และทะเลทราย จากนั้นนำสัตว์จำลอง มาให้นักเรียนทดลองเลือกบ้านที่คิดว่าเหมาะสมกับสัตว์แต่ละชนิด แล้วบันทึกผลเปรียบเทียบกับข้อมูลจริง

ผลการทดลองพบว่า

สัตว์แต่ละชนิดมีถิ่นที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมแตกต่างกันไปตามลักษณะร่างกายและพฤติกรรมของสัตว์ชนิดนั้น ๆ เช่น ปลาอาศัยอยู่ในแหล่งน้ำเพราะหายใจด้วยเหงือก กบอาศัยอยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำแต่ต้องการความชื้นเพื่อวางไข่ นกอาศัยอยู่บนต้นไม้เพื่อทำรังและหลบภัย กระต่ายและสิงโตอาศัยอยู่ในทุ่งหญ้าที่มีอาหารอุดมสมบูรณ์ ส่วนอูฐอาศัยอยู่ในทะเลทรายเพราะทนร้อนและขาดน้ำได้ดี การทดลองนี้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจว่าสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ หากสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป สัตว์อาจไม่สามารถอยู่อาศัยได้อย่างปลอดภัย

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า	1
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	2
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 3 วิธีการดำเนินโครงการ	5
วัสดุอุปกรณ์	5
ขั้นตอนการดำเนินงาน	5
บทที่ 4 ผลการดำเนินโครงการ	7
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	9
บรรณานุกรม	10
ภาคผนวก	11

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของโครงการ

สัตว์ต่าง ๆ ในโลกของเรามีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดมีลักษณะรูปร่าง การหายใจ และพฤติกรรมที่ต่างกันไป ทำให้สัตว์แต่ละชนิดต้องอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันไปด้วย

เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปลอดภัยและมีอาหารเพียงพอ เช่น ปลาต้องอาศัยอยู่ในน้ำเพราะหายใจด้วยเหงือก

ในขณะที่อูฐสามารถอาศัยอยู่ในทะเลทรายที่ร้อนและแห้งแล้งได้เป็นอย่างดี

คณะผู้จัดทำซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสนใจอยากรู้ว่าสัตว์แต่ละชนิดชอบอาศัยอยู่ในถิ่นที่อยู่แบบใด จึงได้ร่วมกันคิดทำโครงงานวิทยาศาสตร์เรื่อง "สัตว์ชอบบ้านหลังไหนกันนะ?" ขึ้น โดยการสร้างแบบจำลองถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ 4 แบบ คือ ป่า แหล่งน้ำ พืชหญ้า และทะเลทราย แล้วนำตุ๊กตาสัตว์จำลองมาทดลองเลือกบ้านที่เหมาะสม เพื่อฝึกทักษะการสังเกต การเปรียบเทียบ และการบันทึกผล อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์แต่ละชนิด
2. เพื่อสร้างแบบจำลองถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์
3. เพื่อทดลองว่าสัตว์จะเลือกอยู่ในบ้านที่เหมาะสมกับตัวเองหรือไม่
4. เพื่อฝึกการสังเกต เปรียบเทียบ และบันทึกผล

3. สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

สัตว์แต่ละชนิดจะเลือกอาศัยอยู่ในถิ่นที่อยู่ที่เหมาะสมกับลักษณะร่างกายและการดำรงชีวิตของตนเอง เช่น ปลาวouldเลือกอยู่ในแหล่งน้ำ กระต่ายและสิงโตจะเลือกอยู่ในทุ่งหญ้า และอูฐจะเลือกอยู่ในทะเลทราย

4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

- ตัวแปรต้น ได้แก่ ชนิดของสัตว์ (เช่น ปลา กบ นก กระต่าย สิงโต อูฐ)
- ตัวแปรตาม ได้แก่ ถิ่นที่อยู่อาศัยที่สัตว์แต่ละชนิดเลือก
- ตัวแปรควบคุม ได้แก่ แบบจำลองถิ่นที่อยู่อาศัยทั้ง 4 แบบที่ใช้ในการทดลอง

5. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้จัดทำได้เลือกศึกษาถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ 4 ประเภท คือ ปลา แหล่งน้ำ พืชหญ้า และทะเลทราย โดยใช้ตุ๊กตาสัตว์จำลอง 6 ชนิด ได้แก่ ปลา กบ นก กระต่าย สิงโต และอูฐ ทำการทดลองในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านขามป้อม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ชนิดต่าง ๆ
2. นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การบันทึกผล และการสรุปผล
3. นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์
4. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำโครงการเรื่อง "สัตว์ชอบบ้านหลังไหนกันนะ?" คณะผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ป่า (Forest)

ป่าเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยที่มีต้นไม้ขึ้นอยู่หนาแน่น มีร่มเงา มีความชื้นสูง เหมาะสำหรับสัตว์ที่อาศัยต้นไม้เป็นที่หลบภัย ทำรัง หรือหาอาหาร เช่น นก ลิง และแมลงต่าง ๆ

2. แหล่งน้ำ (Water Habitat)

แหล่งน้ำ เช่น แม่น้ำ บึง หนอง คลอง เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่หายใจด้วยเหงือกหรือต้องการความชุ่มชื้นตลอดเวลา เช่น ปลาอาศัยอยู่ในน้ำตลอดชีวิตเพราะหายใจด้วยเหงือก ส่วนกบแม้จะอาศัยอยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ แต่ก็ยังต้องการน้ำเพื่อความชุ่มชื้นของผิวหนังและใช้วางไข่

3. ทุ่งหญ้า (Grassland)

ทุ่งหญ้าเป็นพื้นที่โล่งกว้าง มีหญ้าและพืชขนาดเล็กขึ้นปกคลุม เหมาะสำหรับสัตว์กินพืชที่ต้องการพื้นที่วิ่งหากินและสัตว์กินเนื้อที่ล่าเหยื่อ เช่น กระต่ายอาศัยอยู่ในทุ่งหญ้าเพราะมีหญ้าเป็นอาหารอุดมสมบูรณ์ ส่วนสิงโตอาศัยอยู่ในทุ่งหญ้าเพื่อล่าเหยื่อที่เป็นสัตว์กินพืชเป็นอาหาร

4. ทะเลทราย (Desert)

ทะเลทรายเป็นพื้นที่แห้งแล้ง มีทรายเป็นส่วนใหญ่ อากาศร้อนจัดในเวลากลางวันและเย็นจัดในเวลากลางคืน มีน้ำและอาหารน้อย สัตว์ที่อาศัยอยู่ได้ต้องมีร่างกายที่ทนต่อความร้อนและสามารถเก็บสะสมน้ำไว้ในร่างกายได้นาน เช่น อูฐ ซึ่งมีหนอกสะสมไขมันไว้เปลี่ยนเป็นพลังงานและน้ำ ทำให้สามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องกินน้ำเป็นเวลานาน

5. ความสำคัญของถิ่นที่อยู่อาศัยที่มีต่อสัตว์

ถิ่นที่อยู่อาศัยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของสัตว์เป็นอย่างมาก เพราะเป็นแหล่งอาหาร แหล่งน้ำ ที่หลบภัย และสถานที่สืบพันธุ์วางไข่ หากถิ่นที่อยู่อาศัยถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป สัตว์อาจไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ดังนั้นมนุษย์จึงควรช่วยกันดูแลรักษารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ เพื่อเป็นบ้านที่เหมาะสมสำหรับสัตว์ทุกชนิดต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินโครงการ

1. วัสดุอุปกรณ์

- กล่องกระดาษ กระดาษสี
- สัตว์จำลอง
- ป้ายชื่อถิ่นที่อยู่
- ตารางบันทึกผล
- กาว กรรไกร สีเมจิก/สีไม้

2. สิ่งประดิษฐ์

สร้างแบบจำลองถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ 4 แบบ ได้แก่ ป่า แหล่งน้ำ หุบภูเขา และทะเลทราย โดยใช้กล่องกระดาษเป็นฐาน แล้วตกแต่งด้วยวัสดุที่หาได้ง่ายให้มีลักษณะใกล้เคียงกับถิ่นที่อยู่จริงมากที่สุด

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 ขั้นตอนการประดิษฐ์แบบจำลอง

1. วางแผนและออกแบบแบบจำลองถิ่นที่อยู่อาศัยทั้ง 4 แบบ
2. จัดเตรียมกล่องกระดาษและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

3. ตกแต่งกล่องแต่ละใบให้เป็นถิ่นที่อยู่อาศัย ได้แก่ ป่า (ต้นไม้ กิ่งไม้) แหล่งน้ำ (สีฟ้า พื้นน้ำ) พุ่มหญ้า (หญ้าเทียม ดอกไม้) และทะเลทราย (ทราย ก้อนหิน กระบองเพชร)

4. ติดป้ายชื่อถิ่นที่อยู่อาศัยแต่ละแบบให้ชัดเจน

3.2 ขั้นตอนการทดลอง

5. สุ่มหยิบตุ๊กตาสัตว์ทีละตัว

6. ให้นักเรียนเลือกบ้านที่คิดว่าเหมาะสมกับสัตว์ชนิดนั้น

7. ตรวจสอบคำตอบกับข้อมูลจริงที่ได้ศึกษามาในบทที่ 2

8. บันทึกผลลงในตารางบันทึกผล

สรุปผลการทดลอง

บทที่ 4

ผลการดำเนินโครงการ

จากการทดลองให้นักเรียนเลือกบ้านที่เหมาะสมให้กับตุ๊กตาสัตว์จำลองทั้ง 6 ชนิด แล้วนำผลที่ได้มาตรวจสอบกับข้อมูลจริง สามารถสรุปผลการทดลองได้ดังตารางต่อไปนี้

สัตว์	บ้านที่เลือก	คำตอบที่ถูกต้อง	ผลการทดลอง	เหตุผล
ปลา	แหล่งน้ำ	แหล่งน้ำ	✓ ถูกต้อง	ปลาอาศัยอยู่ในน้ำและหายใจด้วยเหงือก
กบ	ป่า	แหล่งน้ำ	✓ ถูกต้อง	กบต้องการน้ำเพื่อความชุ่มชื้นและใช้วางไข่
นก	ป่า	ป่า	✓ ถูกต้อง	นกอาศัยอยู่บนต้นไม้และทำรัง
กระต่าย	ทุ่งหญ้า	ทุ่งหญ้า	✓ ถูกต้อง	กระต่ายชอบพื้นที่โล่งมีหญ้าและอาหาร
สิงโต	ทุ่งหญ้า	ทุ่งหญ้า	✓ ถูกต้อง	สิงโตอาศัยในทุ่งหญ้าและล่าเหยื่อ
อูฐ	ทะเลทราย	ทะเลทราย	✓ ถูกต้อง	อูฐทนร้อนและขาดน้ำได้นาน

อภิปรายผลการทดลอง

จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนสามารถเลือกบ้านที่ถูกต้องให้กับสัตว์ได้ถึง 6 ชนิด จาก 6 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยสัตว์ที่นักเรียนเลือกบ้านให้สัตว์แต่ละชนิดได้ถูกต้อง ผลการทดลองนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นส่วนใหญ่ว่า สัตว์แต่ละชนิดมีถิ่นที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับลักษณะร่างกายและพฤติกรรมของตนเอง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

- สัตว์แต่ละชนิดมีถิ่นที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมแตกต่างกัน
 - สัตว์ต้องการสิ่งแวดล้อมที่มี น้ำ อาหาร และอากาศ ที่อยู่อาศัยปลอดภัยเหมาะสมกับตัวเอง
 - หากสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป สัตว์อาจไม่สามารถอาศัยอยู่ได้
 - ผลการทดลองสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นส่วนใหญ่
- ยกเว้นกรณีของกบซึ่งเป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำที่ต้องอาศัยอยู่ใกล้แหล่งน้ำ

2. ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

1. นักเรียน 8 คน ได้ความรู้ความเข้าใจเรื่องถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์มากขึ้น
2. นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทั้งการสังเกต การเปรียบเทียบ และการบันทึกผล
3. นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ และการลงมือปฏิบัติจริง
4. นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ข้อเสนอแนะ

- ควรช่วยกันดูแลธรรมชาติ เพื่อให้สัตว์มีบ้านที่เหมาะสม
- ไม่ทำลายป่า ไม่ทิ้งขยะในแหล่งน้ำ
- ร่วมกันสร้างโลกน่าอยู่สำหรับสัตว์ทุกชนิด
- ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรเพิ่มจำนวนชนิดของสัตว์และถิ่นที่อยู่อาศัยให้หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ:

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).

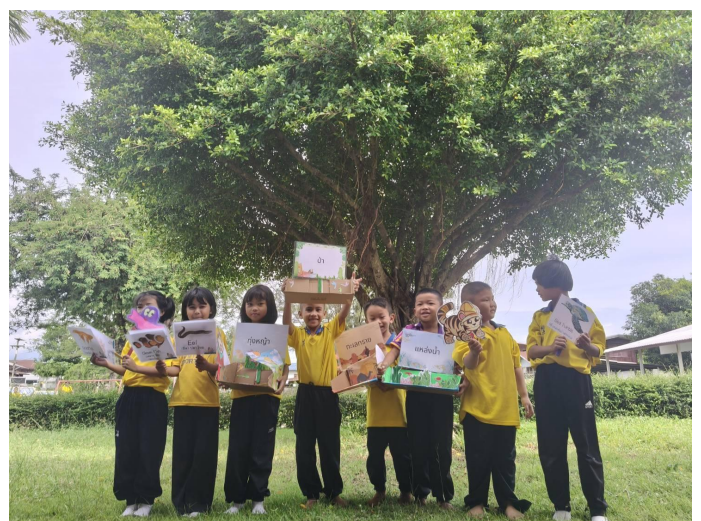
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. สารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม. สืบค้นจาก

เว็บไซต์ สสวท. (www.scimath.org).

ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านขามป้อม. (2569).

ข้อมูลจากการสังเกตและทดลองประกอบการจัดทำโครงงาน.

ภาคผนวก

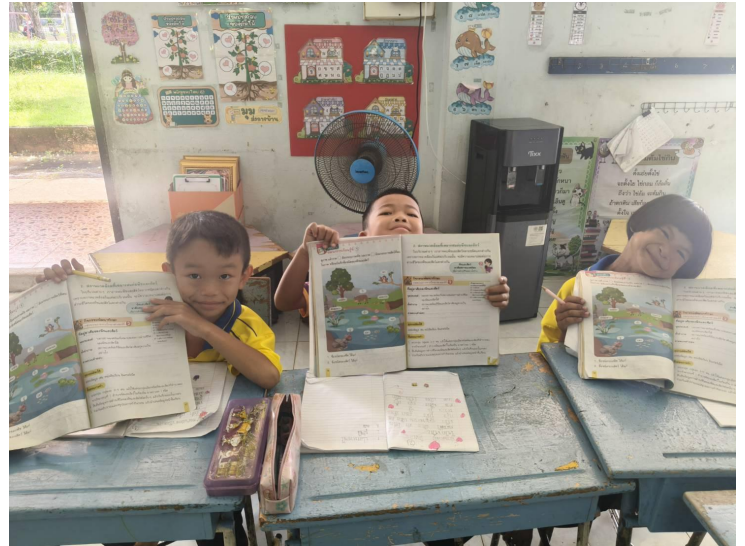
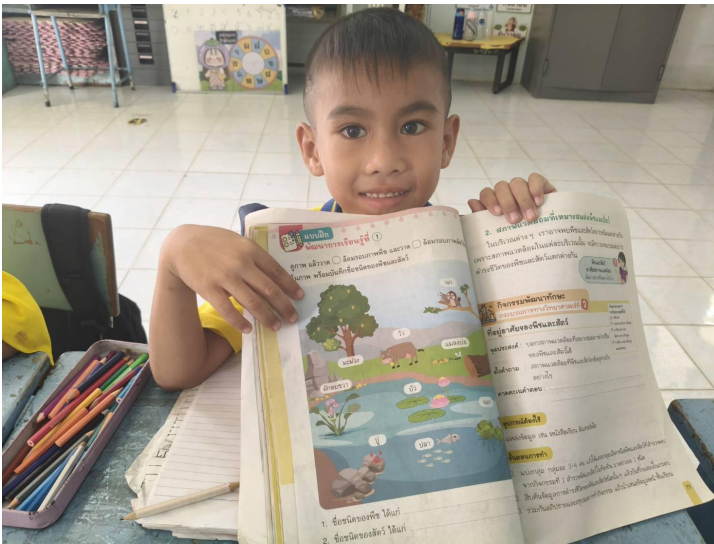

โรงเรียนบ้านขามป้อม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

